

МЕТОДОЛОГІЧНІ ОСНОВИ ОЦІНЮВАННЯ ІНВЕСТИЦІЙНОЇ ПРИВАБЛИВОСТІ РЕКРЕАЦІЙНОГО КОМПЛЕКСУ МІСЬКИХ АГЛОМЕРАЦІЙ¹

Опанасюк Ю.А., к.е.н., ст. викладач кафедри управління
Сумський державний університет, м. Суми
вул. Римського-Корсакова, 2, м. Суми, 40007, Україна
yu.opanasiuk@management.sumdu.edu.ua

Стаття присвячена розгляду поняття «інвестиційна привабливість», а саме у розрізі оцінювання привабливості об'єктів рекреації на певних територіях для інвесторів. Наведене авторське трактування інвестиційної привабливості рекреаційної сфери - це інтегральна характеристика окремих об'єктів рекреації та ринкової інфраструктури, умов діяльності та ризиків, що призведе до досягнення цілей інвестора.

В роботі розглянуті основні методика оцінки інвестиційної привабливості та зроблено висновок, що жодна з них не адаптована для вимірювання інвестиційної привабливості рекреаційної сфери. Розроблено методика оцінювання привабливості агломерації для інвестора на основі аналізу об'єктів рекреації. Оцінку пропонується проводити за п'ятьма узагальнюючими показниками: рівнем загальноекономічного розвитку агломерації, рівнем розвитку інвестиційної інфраструктури агломерації, демографічною характеристикою агломерації, рівнем розвитку рекреаційної інфраструктури агломерації, рівнем криміногенних, екологічних та інших ризиків. Узагальнюючі показники розраховуються на основі нормованих одиничних показників, що визначені автором. В роботі розроблений алгоритм здійснення такої оцінки та розглянута послідовність оцінювання. За допомогою запропонованої оцінки було проведено аналіз Сумської, Одеської, Київської, Харківської та Львівської агломерації, виявлені основні фактори та чинники залучення інвесторів до агломерації. Так, для Одеської та Львівської агломерації позитивними факторами для інвестора є їх природно-ресурсний потенціал, великий туристичний потік, наявність великої кількості рекреаційних об'єктів, високий рівень розвитку фінансової інфраструктури та транспортної системи, рівень загального розвитку агломерації. Моніторинг рейтингу інвестиційної привабливості дозволить виявити фактори, що гальмують розвиток рекреації на певній території та запропонувати заходи підвищення інвестиційної привабливості рекреаційної сфери. Він також дозволяє розробити програми соціально-економічного розвитку міських агломерацій. Таке оцінювання може служити аналізом ефективності виконаних програм розвитку в сфері рекреації.

Ключові слова: сфера рекреації, інвестиційна привабливість, узагальнюючі показники, міська агломерація, показники-стимулятори, показники-дестимулятори

DOI: 10.21272/1817-9215.2020.1-2

ПОСТАНОВКА ПРОБЛЕМИ

В сучасних умовах залучення інвесторів до всіх галузей економіки – основний з показників ефективності. Інвестиційна привабливість є важливим орієнтиром для інвесторів та ділових партнерів, оскільки на її основі вони можуть отримати інформацію про ступінь надійності вкладених інвестицій в регіон, місто чи бізнес-проект та прийняти рішення про доцільність інвестування. Одним з напрямків інвестування може бути туристично-рекреаційна галузь. Туризм на сьогодні займає перше місце в експорті послуг, що складає у 2017 році 521 млрд дол. США (40% світового ВВП) [1]. Тому оцінювання інвестиційної привабливості рекреаційного комплексу набуває особливої актуальності.

АНАЛІЗ ОСТАННІХ ДОСЛІДЖЕНЬ І ПУБЛІКАЦІЙ

Дослідженням оцінювання інвестиційної привабливості займалися такі вчені як С. В. Князь, Н. Г. Георгіаді, О. Є. Федорчак [2]. Вивченням інвестиційної привабливості підприємства присвячені роботи Г. Ю. Шпортько та інші [3], А. Калантай [4] та І. О. Жувагіна [5].

¹ Публікація містить результати досліджень, проведених за грантом Президента України за конкурсним проектом No 0119U103141

Особливостями оцінки інвестиційної привабливості регіональних туристично-рекреаційних комплексів розглянуто в роботі Л. О. Шпак [6]. У роботах Маркіної І.А., Черниш І.В.[7] та Горина Г.В. [8] розглядаються чинники та заходи підвищення інвестиційної привабливості рекреаційного комплексу. Питання кількісної оцінки інвестиційної привабливості регіону розглянуто в статті О.М. Вільчинської та Ю.І. Бондаря [9]. Методам формування регіональних інвестиційних програм у туризмі присвячена робота А. М. Іванова [10]. Фактори впливу на інвестиційну привабливість туристично-рекреаційної галузі досліджено у роботі І. І. Січка [11].

Дослідження інвестиційної привабливості регіональних та національних економік дуже поширені, але вони не враховують галузеву складову оцінок, а саме оцінку рекреаційного комплексу. Тому, розробка методів оцінювання інвестиційної привабливості туристично-рекреаційної галузі набуває особливої актуальності.

ПОСТАНОВКА ЗАВДАННЯ

Метою статті є розробка методологічних підходів до оцінювання інвестиційної привабливості рекреаційного комплексу міських агломерацій.

ВИКЛАД ОСНОВНОГО МАТЕРІАЛУ ДОСЛІДЖЕННЯ

На сьогодні парки, громадські простори, спортивні установи та оздоровчі споруди є невід'ємним елементом людського середовища та культури будь-якого регіону. На жаль, в нашій країні об'єкти рекреації більшою мірою фінансуються з державних та місцевих бюджетів. При чому виплата коштів відбувається по залишковому принципу. Тому для розвитку туристично-рекреаційного комплексу одним із заходів може стати залучення інвесторів. Крім того, інвестиції у спортивні та рекреаційні споруди створюють безпечніші та спроможні громади по всьому світу.

Одним з пріоритетних напрямків залучення інвестицій в об'єкти рекреації є створення агломерацій. Через те, що об'єкти рекреації, які знаходяться біля великих міст можуть отримати більше преференцій та фінансових коштів від інвесторів завдяки розвинутій інфраструктурі та збільшеному потоку відвідувачів. Це дозволить створити додаткові робочі місця, підвищити рівень життя населення на території міста та прилеглих громад. У свою чергу, рекреаційні об'єкти потенційно можуть підвищити ціни на нерухомість прилеглих будинків та офісів, що приносить вигоду як для інвесторів, так і для органів місцевого самоврядування. Наприклад, наукові дослідження доводять, що близькість нерухомості до парків підвищує їх цінну вартість до 22%.

Безумовно, інвестиції приносять прибуток, коли вони ефективно працюють. Тому в цих умовах оцінювання інвестиційної привабливості рекреаційного комплексу набуває актуальності. Для оцінювання привабливості для інвестора потрібно врахувати велику кількість факторів, тому показник інвестиційної привабливості комплексний та враховує різні аспекти життєдіяльності території.

Процес вибору даних для оцінювання обумовлений адекватністю такої оцінки, доступності та достовірності фактичної інформації.

Автором було проведено аналіз поняття «інвестиційна привабливість» (табл.1) та визначено, що *інвестиційна привабливість рекреаційного комплексу* – це інтегральна характеристика окремих об'єктів рекреації та ринкової інфраструктури, умов діяльності та ризиків, що призведе до досягнення цілей інвестора.

На сьогодні розроблено багато кількості методик для оцінювання інвестиційної привабливості країни та регіону. Основні з них враховують комплекс показників розвитку регіону. Але не розроблені галузеві методики оцінювання інвестиційної привабливості.

Таблиця 1 – Аналіз визначень «інвестиційна привабливість» (складено автором на основі [12, 13, 14, 15, 16, 17])

Автор	Визначення	Переваги	Недоліки
Рудніченко Є.М. [12]	сукупність об'єктивних ознак, властивостей, засобів, що зумовлюють потенційний платоспроможний попит на інвестиції	Враховує цілі інвестора	Не враховує методи оцінки
Бондарь В.М.[13]	інтегральна характеристика окремих підприємств, галузей, регіонів, країни в цілому з позицій перспективності розвитку, доходності інвестицій та рівня інвестиційних ризиків	Має інтегральний характер, враховує поняття в широкому розумінні	Не враховує цілі інвестора
Чупіс А.В.[14]	рівень задоволення фінансових, торгівельних, організаційних та інших вимог чи інтересів інвестора стосовно інвестування конкретного підприємства	Враховує цілі інвестора	Вузьке розуміння(на мікрорівні)
Гончаров В.М. [15]	модель кількісних та якісних показників, які характеризують не тільки фінансовоекономічний стан підприємства, а й рівень маркетингового, кадрового, інфраструктурного, правового забезпечення та ефективність використання сучасних інформаційних технологій для налагодження контактів з інвесторами	Враховує всі складові інвестиційної привабливості	Показує інвестиційну привабливість на мікрорівні

Автором було проаналізовано існуючі методики оцінювання інвестиційної привабливості, виявлені їх основні недоліки та переваги (табл. 2). На основі чинних методик розроблена галузева методика оцінки інвестиційної привабливості рекреаційного комплексу.

Таблиця 2 – Основні методики оцінювання інвестиційної привабливості регіону складено автором на основі ([18,19,20,21, 23, 24, 25])

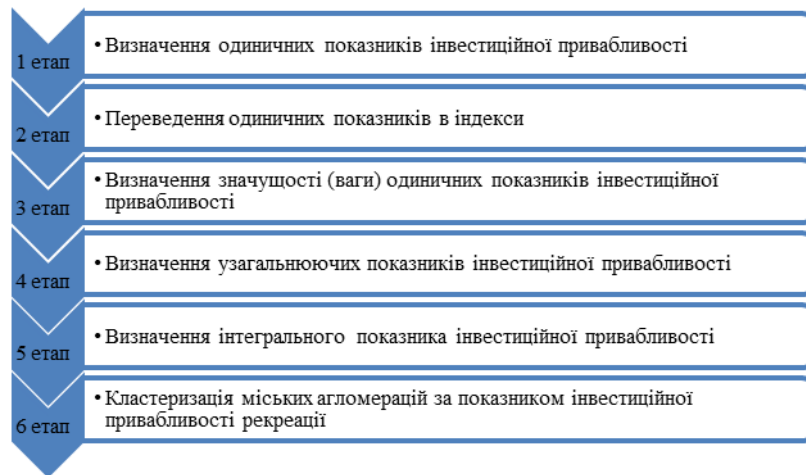
Методика	Основні показники	Недоліки	Переваги
1	2	3	4
Бланк І. О. [19]	Оцінюється 5 узагальнюючих показників: рівень загальноекономічного розвитку регіону, рівень розвитку інвестиційної інфраструктури регіону, демографічна характеристика регіону, рівень розвитку ринкових відносин і комерційної інфраструктури регіону, рівень криміногенних, екологічних та інших ризиків	Не відповідність оцінюваних показників цілям туристичного інвестування, не врахування розмірності показників	Дає можливість оцінити інвестиційну привабливість з різних боків
Інститут економічних досліджень та політичних консультацій [20]	Оцінювання за м'якими та жорсткими факторами, інвестиційними ризиками	Не враховує ризики, Не відповідність оцінюваних показників цілям туристичного інвестування	Повнота оцінки
Буткевич С.А [21].	Оцінювання за позитивними та негативними факторами	Відносність віднесення факторів до негативних або позитивних	Повнота оцінки
Київський економічний інститут	Оцінювання за групами показників: економічна, інфраструктурна, зовнішньо-економічна та група трудових ресурсів	Не враховує ризики інвестора	Комплексна оцінка
Рейтинг міст України Агентство «Євро-Рейтинг» [22]	Оцінка здійснюється по 7 показниках за двома мікрогрупами: "Інвестиційна активність міста" та "Соціально-економічний ефект від інвестицій для міста"	Враховує іноземні інвестиції та зовнішні ефекти від інвестицій	Визначається за короткостроковий період

Продовження таблиці 2

1	2	3	4
Рейтинг FDI Cities & Regions of the Future, що проводиться The Financial Times «FDI Magazine» [23]	Розраховується ефективність використання інвестицій на основі оцінювання даних про робочу силу, прямі іноземні інвестиції, показники бюджету	Враховується бюджетна складова	Розрахована для оцінки інвестиційної привабливості міст
Гурова К.Д. [24]	Оцінюється інвестиційний потенціал	Враховуються критерії ефективності та ризику	Використовується на мікро рівні
Заблудська І., Шаповала О. [25]	Використовується матричний метод на основі 2 критеріїв: види промислової діяльності та галузева спеціалізація регіону	Не враховуються фактори впливу на інвестиційну привабливість, складні розрахунки	Комплексна оцінка

Алгоритм оцінювання інвестиційної привабливості рекреаційної сфери наведено на рисунку 1.

На першому етапі оцінювання відбираються одиничні показники інвестиційної привабливості рекреаційного комплексу досліджуваних територій. Методика розрахована на врахування статистичних показників оцінювання, які є загальнодоступними.

Рисунки 1 - Алгоритм оцінювання інвестиційної привабливості сфери рекреації (авторська розробка)

На другому етапі обов'язковим є переведення одиничних показників у відносні оцінки (нормування) за допомогою формул:

- для показників стимуляторів (збільшення яких призводить до збільшення інвестиційної привабливості):

$$i_j = \frac{x_j - x_j(\min)}{x_j(\max) - x_j(\min)}, \quad (1)$$

- для показників де стимуляторів (збільшення яких призводить до зменшення рівня інвестиційної привабливості):

$$i_j = \frac{x_j(\max) - x_j}{x_j(\max) - x_j(\min)}, \quad (2)$$

де x_j – фактичне значення j -го показника; $x_{j(\min)}$ – мінімальне значення одиничного показника, що підлягає оцінці; $x_{j(\max)}$ – максимально значення досліджуваного одиничного показника [26].

Нормування одиничних показників необхідне для приведення різновимірних показників до єдиної розмірності та порівняння їх співставності.

На третьому етапі потрібно врахувати значущість кожного одиничного показника. Значущість (вага) кожного показника при розрахунку узагальнювального розраховують експертним опитуванням методом попарних порівнянь, згідно з яким будують множину матриць попарних порівнянь. Парні порівняння проводять у розгляді переваг (домінування) одного елемента над іншим. Експертами можуть виступати фахівці у сфері інвестицій, бізнесу, керівники органів місцевого самоврядування та науковці.

На третьому етапі визначаються узагальнювальні показники інвестиційної привабливості. Узагальнювальні показники оцінюються за формулою:

$$I_{\text{узаг}} = \sum_{i=1}^m (i_j \cdot r_j), \quad (3)$$

де i_j – нормований одиничний показник інвестиційної привабливості рекреаційного комплексу регіону; r_j – значущість даного показника.

При розрахунку загальноекономічного розвитку агломерації слід врахувати умови ведення господарської діяльності на території, що оцінюється, попит на рекреаційні послуги та можливості населення задовольнити цей попит за рахунок доходів та заощаджень. Перелік одиничних показників, що пропонується до оцінювання наведений на рисунку 1.

При оцінюванні рівня розвитку інвестиційної інфраструктури агломерації слід

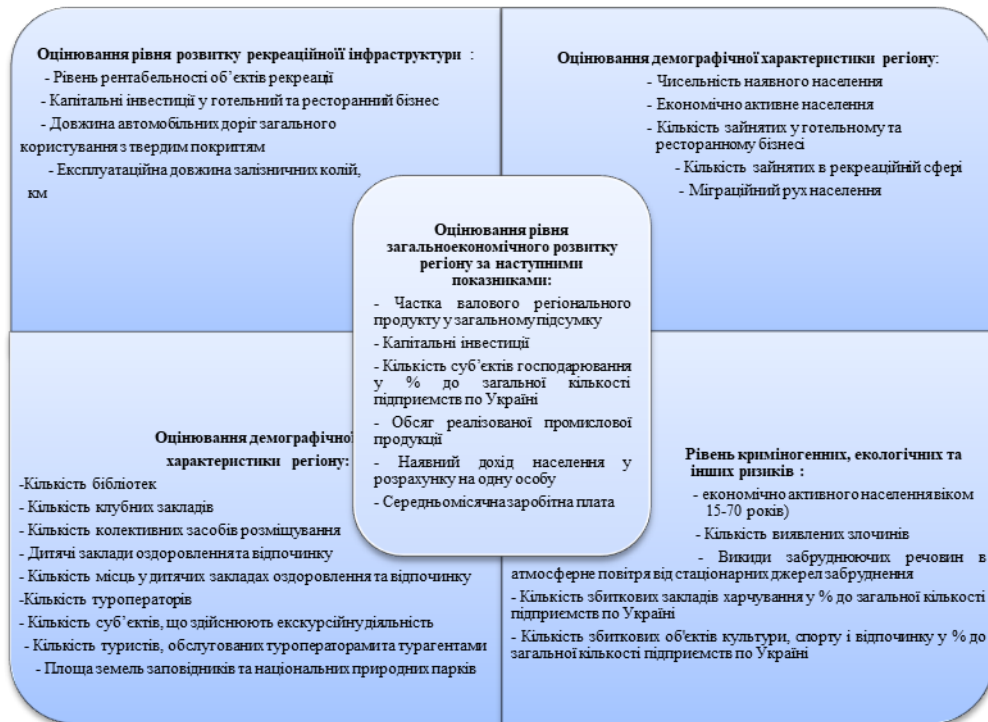

Рисунок 2 – Основні одиничні показники для оцінювання інвестиційної привабливості рекреаційної сфери міської агломерації (авторська розробка)

врахувати умови ведення бізнесу на цій території, наявність можливостей задоволення цілей інвестора та стан соціальної інфраструктури.

Оцінюючи демографічну характеристику регіону інвестору цікаво знати кількість потенційних клієнтів об'єктів рекреації, кількість трудових ресурсів, які можна залучити до роботи, їх кваліфікація тощо.

При оцінюванні рівня розвитку рекреаційної інфраструктури регіону слід врахувати всі існуючі об'єкти рекреації, кількість туристів та природні умови, що сприяють розвитку рекреації на даній території. Недостатня пропозиція рекреаційних ресурсів та підвищений попит може стати одним з факторів залучення інвестицій на територію агломерації.

Але, окрім ефективності вкладання інвестицій слід враховувати і ризики інвестора. Рівень криміногенних, екологічних та інших ризиків слід оцінювати як показники дестимулятори та враховувати ті чинники, які як прямо, так і опосередковано впливають на рекреаційну сферу регіону.

Інтегральний показник (5 етап оцінювання) слід оцінювати аналогічно узагальнювальним за формулою (3) на основі кількісного аналізу розглянутих узагальнювальних показників (одержаних за сумою їх рангової значущості). Слід врахувати, що таких показників 5, тому формула буде дещо спрощена. Вага узагальнювальних показників теж розраховується експертним шляхом.

На останньому етапі оцінювання можна зробити ранжування інвестиційної привабливості сфери рекреації міських агломерацій або провести кластерний аналіз та визначити регіони пріоритетної інвестиційної привабливості. В цих регіонах інвестор гарантовано отримає ефект з мінімальними ризиками. Інтегральні показники інвестиційної привабливості аналізуються в порівнянні з аналогічними за іншими регіонами або часовими проміжками. Тільки в порівнянні можна зробити виважені висновки.

За наведеною методикою було проведено оцінювання п'яти міських агломерацій: Сумської, Одеської, Київської, Харківської та Львівської. Вибір цих агломерацій обумовлений значними відмінностями в природних умовах та рекреаційних об'єктах. Результати оцінювання представлені на рисунку 3.

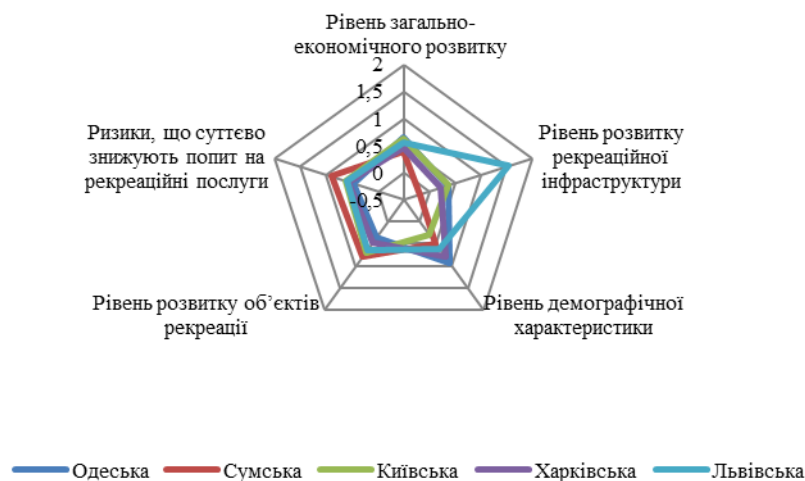

Рисунок 3 – Результати оцінювання інвестиційної привабливості рекреаційної сфери Сумської, Одеської, Київської, Харківської та Львівської агломерації за запропонованою методикою

З результатів оцінювання можна зробити висновок, що Одеська та Львівська агломерації більш привабливі для інвесторів. Це обумовлено такими чинниками:

- природно-ресурсний потенціал, сформований вигідним географічним положенням;
- великий туристичний потік;
- наявність великої кількості рекреаційних об'єктів;
- високий рівень розвитку фінансової інфраструктури;
- розвинута транспортна система;
- рівень загального розвитку агломерації. Наприклад, на 1.01.2019 року обсяг прямих іноземних інвестицій в Одеську область склав 1,2 млрд. доларів США. З них в міста і райони Одеської агломерації 70,1% від загального обсягу: м. Одеса (38,8%), м. Чорноморське (14%), Лиманський район (9,5%), м. Южний (7,8%) [27].

Але наявні й чинники, які знижують інвестиційну привабливість Одеської агломерації, а саме маятниковий міграційний рух населення, злочинність та збитковість об'єктів рекреації. Для Львівської агломерації негативними чинниками є рівень загально-економічного розвитку, міграційний рух населення та великі викиди забруднюючих речовин.

ВИСНОВКИ

В роботі було проведено аналіз наукових досліджень щодо інвестиційної привабливості оздоровчої рекреації. Наведено методичні рекомендації щодо її оцінювання. Методика, що представлена вище, дозволяє комплексно оцінити інвестиційну привабливість, з виділенням основних факторів та причин її зниження. За запропонованою методикою проведено аналіз інвестиційної привабливості рекреаційного комплексу Сумської, Одеської, Київської, Харківської та Львівської агломерації.

Подальшим розвитком дослідження може стати оцінка та виділення кластерів міських агломерацій за інвестиційною привабливістю рекреаційної сфери. Наприклад, виділення кластеру агломерацій з пріоритетною інвестиційною привабливістю, агломерацій з високою, середньою та низькою інвестиційною привабливістю. Це дозволить інвесторам отримати доступ до інформації для приймати рішення щодо доцільності інвестування в об'єкти рекреації.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. UNCTAD Handbook of Statistics 2018. International trade in services [Електронний ресурс], 2018 – Режим доступу: https://unctad.org/en/PublicationChapters/tdstat43_FS06_en.pdf
2. Князь С. В. Метод аналізування рівня інвестиційної привабливості підприємства / С. В. Князь, Н. Г. Георгіаді, О. Є. Федорчак // Вісник Національного університету "Львівська політехніка". Менеджмент та підприємництво в Україні: етапи становлення і проблеми розвитку. - 2014. - № 794. - С. 255-262. - Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/UJRN/VNULPM_2014_794_37
3. Шпортко Г. Ю. Оцінка інвестиційної привабливості промислового підприємства [Електронний ресурс] / Г. Ю. Шпортко, Н. П. Козенкова, В. Д. Козенкова // Ефективна економіка. - 2014. - № 11. - Режим доступу: <http://www.economy.nayka.com.ua/?op=1&z=3550>
4. Калантай А. Оцінка стану інвестиційної привабливості підприємства на основі фінансової звітності / А. Калантай // Економічний аналіз. - 2012. - № 10. Частина 4. - С.126-130.
5. Жувагіна І. О. Оцінка інвестиційної привабливості підприємств роздрібною торгівлі/ О.І. Жувагіна// Інвестиції: практика та досвід.- 2013. - № 8. С. 14 – 16.
6. Шпак Л. О. Інвестиційна привабливість регіональних туристико-рекреаційних комплексів [Електронний ресурс]/ Л. О. Шпак // Ефективна економіка. - 2012. - № 12. - Режим доступу: <http://www.economy.nayka.com.ua/?op=1&z=2719>
7. Маркіна І. А. Способи підвищення інвестиційної привабливості як засіб розвитку туристично-рекреаційного комплексу регіону / І. А. Маркіна, І. В. Черниш // Науковий вісник Полтавського університету економіки і торгівлі. Серія : Економічні науки. - 2011. - № 5. - С. 275-278. - Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/UJRN/Nvpushk_2011_5_58

8. Горин Г. В. Моніторинг рекреаційно-туристичного потенціалу та інвестиційної привабливості регіону / Г. В. Горин // Збалансоване природокористування. - 2016. - № 4. - С. 97-104. - Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/UJRN/Zp_2016_4_22
9. Вільчинська О.М. Кількісна оцінка інвестиційної привабливості регіону (на прикладі Вінницької області) / О.М. Вільчинська, Ю.І. Бондар // Економіка і суспільство. - 2017. - № 12. - С.408-414
10. Іванов А. М. Основи розробки регіональних інвестиційних програм у сфері туризму / А. М. Іванов // Університетські наукові записки. - 2010. - № 3. - С. 243-250
11. Січка І. І. Фактори впливу на інвестиційну привабливість туристичної та туристично-рекреаційної галузі України / І. І. Січка // Науковий вісник Ужгородського національного університету. - 2016. - № 10. Частина 2.- С. 96- 100.
12. Рудніченко Є.М. Інвестиційний менеджмент: навч. посібник/ Є.М. Рудніченко, Є.Г. Рясних, Н.І. Гавловська. – Хмельницький: ХНУ, 2010. – 415 с.
13. Бондарь В.Н. Противодействие коррупции на муниципальном уровне/ В.Н. Бондарь – М.: Волтерс Клувер, 2008. – 272 с.
14. Чупіс А.В. Інвестування в аграрній сфері / А.В. Чупіс. – Суми: Довкілля, 2002. - 244 с.
15. Гончаров В. М. Інвестиційна привабливість підприємства: сутність та фактори впливу/ В. М. Гончаров, М. М. Білоусова – [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://www.pdaa.edu.ua/sites/default/files/nppdaa/4.../31.pdf>
16. Петровська С. А. Оцінки інвестиційної привабливості регіону: порівняльний пофакторний аналіз / С. А. Петровська // Mechanism of Economic Regulation. - 2012. - № 2. - С. 90-97. - Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/UJRN/Mre_2012_2_10
17. Серебрянская Д. Рейтинг інвестиційної привабливості міст (2017) [Електронний ресурс]/ Д. Серебрянская - Режим доступу: https://ngoipr.org.ua/acts/2725-2/#_ftn1
18. Хопчан М. Теоретичні засади оцінювання інвестиційної привабливості регіону/ М. Хопчан // Эффективная экономика. 2014. - № 6. - Режим доступу: <http://www.economy.nayka.com.ua/?op=1&z=3135>
19. Бланк И. А. Инвестиционный менеджмент / И. А. Бланк. – К., 1995. – 448 с.
20. Рейтинг інвестиційної привабливості регіонів України – 2014 [Електронний ресурс] - Режим доступу: <http://fru.ua/ua/media-center/archive/reitynh-investytsiinoi-pryvablyvosti-rehioniv-ukrainy-2014>
21. Буткевич С. А. Инвестиционная привлекательность аграрного сектора экономики / С. А. Буткевич. – К.: Изд-во Европ. ун.-та, 2003. – 251 с.
22. Офіційний сайт рейтингового агентства “Євро-рейтинг”. Методологія рейтингу міст та регіонів [Електронний ресурс]. - Режим доступу: <http://euro-rating.com.ua/regiony/metodologiya/>
23. fDi Return on Investment Ranking 2019: the results [Електронний ресурс]. - Режим доступу: <https://www.fdiintelligence.com/Locations/Europe/Lithuania/fDi-Return-on-Investment-Ranking-2019-the-results>
24. Гурова К. Д. Экономическая реформа (некоторые аспекты реализации) / К. Д. Гурова. – Харьков : Фолио, 2000. – 388 с.
25. Заблудська І. В. Оцінювання інвестиційної привабливості регіону за допомогою поліструктурного показника / І. В. Заблудська, О. М. Шаповалова // Держава та регіони. — 2009. — № 4. — С. 67–72. — (Серія " Економіка та підприємництво").
26. Опанасюк Ю.А. Інвестиційна привабливість регіонів України / Ю.А. Опанасюк //Актуальні проблеми економічного і соціального розвитку регіону/ - 2011/ - С.102-105
27. Одеська область інвестиційно приваблива для іноземців – Держстат. Сила громад. Все про децентралізацію в Одеській області [Електронний ресурс]. - Режим доступу: <http://silahromad.com.ua/2019/03/14/odeska-oblast-investicijno-privabliva-dlya-inozemciv-derzhstat/>
28. Гончаров В. М. Інвестиційна привабливість підприємства: сутність та фактори впливу/ В. М. Гончаров, М. М. Білоусова – [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://www.pdaa.edu.ua/sites/default/files/nppdaa/4.../31.pdf>
29. Петровська С. А. Оцінки інвестиційної привабливості регіону: порівняльний пофакторний аналіз / С. А. Петровська // Mechanism of Economic Regulation. - 2012. - № 2. - С. 90-97. - Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/UJRN/Mre_2012_2_10
30. Серебрянская Д. Рейтинг інвестиційної привабливості міст (2017) https://ngoipr.org.ua/acts/2725-2/#_ftn1

SUMMARY

The article is devoted to the concept of " investment appeal". The evaluation of attractiveness of recreational facilities in urban areas for investors is considered. The author gives an author's interpretation of the investment appeal of the recreational sector. The investment appeal of the recreational sector is an integral characteristic of the individual objects of recreation and market infrastructure, conditions of activity and risks, which will lead to the achievement of the goals of the investor.

The basic methods of estimation of investment appeal are considered in the article. The author concluded that none of them adapted to measure the investment appeal of the recreational areas. In the article the method of evaluating the attractiveness agglomerations for investors by analyzing recreation facilities. The author proposes to evaluate on five general indicators: the level of economic development of the agglomeration, level of investment infrastructure agglomeration, demographic characteristics of agglomeration, level of recreational infrastructure agglomeration, the level of criminogenic, environmental and other risks. Author proposed general indicators calculated on the basis of standardized individual indicators. The algorithm of such evaluation is developed in the article. In the article the analysis of Sumy, Kharkiv, Kyiv, Lviv and Odessa agglomeration was carried out. The

author identifies the main factors of attracting investors to agglomerations. Odessa agglomeration has positive factors for the investor: natural resource potential, large tourist flow, the large number of recreational facilities, highly developed financial infrastructure and transport systems, the level of overall agglomeration development. Monitoring the rating of investment will identify factors that impede the development of recreation. It helps us to propose measures increase the investment appeal of the recreational areas. It also allows us to develop programs for socio-economic development of urban agglomerations. Such evaluation may be performed by analysis of the implementation recreational development programs effectiveness.

Keywords: recreation, investment appeal, general indicators, urban agglomeration, drivers indicators, disincentives indicators.